

I. WSTĘP.....	3
II. ANALIZA ZASOBÓW MIEJSCOWOŚCI.....	4
1. Położenie geograficzne.....	4
2. Walory przyrodnicze i krajobrazowe.....	5
3. Wody powierzchniowe i głębinowe.....	5
4. Bogactwa naturalne.....	6
5. Gospodarka.....	6
6. Historia miejscowości	7
7. Zabytki i turystyka.....	7
8. Demografia.....	14
9. Infrastruktura techniczna.....	16
10. Oświata i sport.....	18
11. Opieka społeczna i zdrowotna.....	19
III. OCENA ZASOBÓW MIEJSCOWOŚCI.....	19
IV. DIAGNOZA AKTUALNEJ SYTUACJI	21
V. ANALIZA SWOT.....	22
VI. ZIDENTYFIKOWANE PROBLEMY	23
VII. WIZJA ROZWOJU	24
VIII. INWESTYCJE W MIEJSCOWOŚCI WĄSOWO.....	25
1. Inwestycje wykonane w latach 2003-2007.....	25
2. Plan inwestycji na lata 2008 – 2013.....	26
IX. ZARZĄDZANIE	27
1. Wdrażanie.....	27
2. Monitorowanie.....	28

I. Wstęp

Polska wieś staje, na początku XXI wieku, do rywalizacji gospodarczej z cywilizacją krajów Unii Europejskiej.

Dla zapewnienia zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich niezbędne jest zapewnienie wielofunkcyjności rolnictwa i wsi, zwiększenie funkcji gospodarczych i społecznych wsi, ochrony środowiska na obszarach wiejskich, ograniczenie bezrobocia oraz poprawa warunków życia ludności wiejskiej.

Warunkiem niezbędnym do aktywnego włączenia się miejscowości wiejskich w realizację przedsięwzięć na rzecz rozwoju i promocji lokalnych walorów kulturowych i przyrodniczych jest integracja społeczności lokalnej wokół budowy wspólnego planu działania, który można nazwać planem odnowy miejscowości. Jest to postępowanie odmienne od działań podejmowanych w innych programach ze względu na element integracji na najniższym poziomie współdziałania mieszkańców pojedynczej wsi.

Niniejsze opracowanie jest właśnie takim Planem działania przygotowanym dla miejscowości Wąsowo, w której mieszkańcy zintegrowali się wokół wspólnych celów i postanowili wykorzystać szansę jaką daje jej wyjątkowe bogactwo krajobrazu i dorobek artystyczny ludzi, którzy tą wieś wybrali jako miejsce stałego zamieszkania.

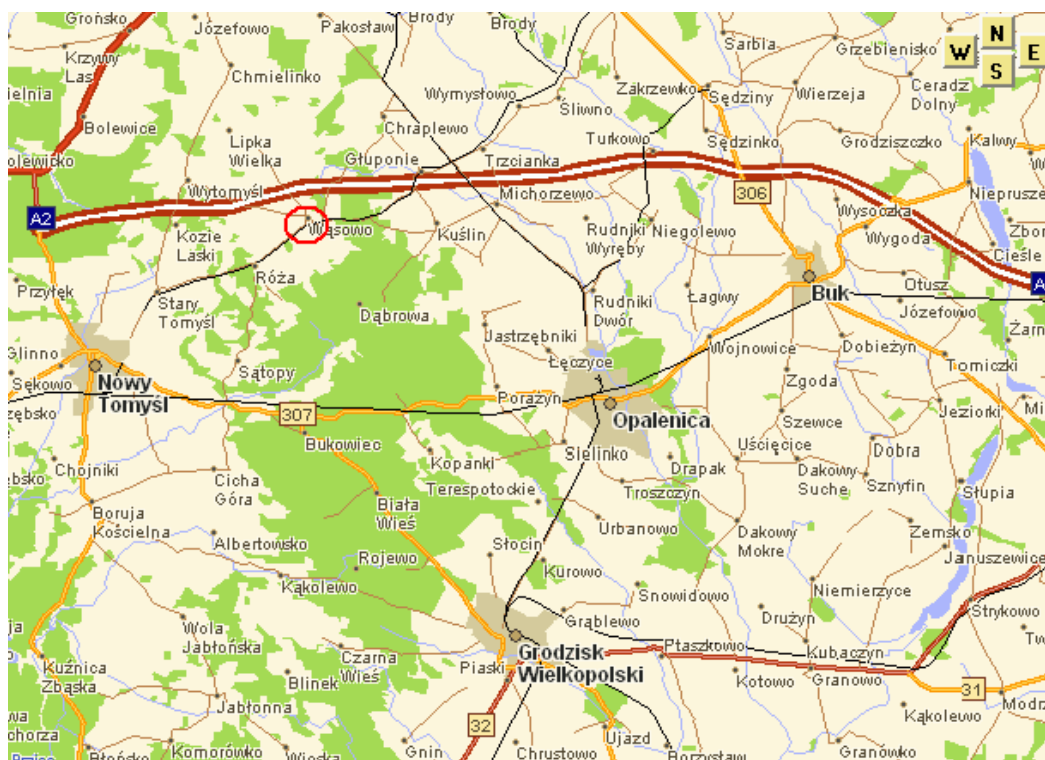
Dokument, jest zgodny ze „Strategią Zrównoważonego Rozwoju Gminy Kuślin” i stanowi jej uzupełnienie.

II. Analiza zasobów miejscowości

1. Położenie geograficzne

Miejscowość Wąsowo leży w gminie Kuślin, w powiecie nowotomyskim, województwie wielkopolskim.

Źródło: www.mapa.szukacz.pl

Gmina Kuślin (według podziału fizyczno-geograficznego Polski J. Kondrackiego) położona jest w makroregionie Pojezierza Wielkopolsko-Kujawskiego w granicach

mezoregionu Pojezierze Poznańskie. Jest to obszar wysoczyzny otoczony z czterech stron dolinami: Obornicką Doliną Warty na północy, Poznańskim Przełomem Warty na wschodzie, Doliną Środkowej Obry na południu (część Pradoliny Warciańsko-Obrzańskiej), Bruzdą Zbąszyńską na zachodzie.

Pozostałe miejscowości wchodzące w skład gminy Kuślin to: Chraplewo, Dąbrowa, Dąbrowa Nowa, Głuponie, Kuślin, Michorzewko, Michorzewo, Trzcianka, Turkowo, Śliwno.

W ramach miejscowości Michorzewo funkcjonują dwa sołectwa: Sołectwo Michorzewo i Sołectwo Krystianowo.

2. Walory przyrodnicze i krajobrazowe

Podstawowymi elementami krajobrazu i użytkowania terenu są przede wszystkim tereny użytków rolnych decydujące o podstawowej charakterystyce miejscowości jako rolniczej.

Na odcinku drogi z Wąsowa do Kuślina rozpościera się ciąg widokowy. Zauważyć można ukształtowanie terenu i formy morfologiczne charakterystyczne dla zachodniej części gminy. Leży on na wale Lwówecko - Rakoniewickim. Występują tu pagórki morenowe o wysokości powyżej 100 m n.p.m., którym towarzyszą zagłębienia bezodpływowe lub obniżenie dolinne, zajęte przez użytki zielone. Na granicy wsi Wąsowo, Głuponie, Tomaszewo znajdują się pagórki wydymowe usypane u schyłku ostatniego zlodowacenia. Obszar ten częściowo porośnięty jest lasem.

Początkowy odcinek ciągu widokowego Wąsowo do Kuślina stanowi aleja lipowa. Gatunkiem dominującym jest lipa wielolistna o obwodzie 160-240 cm. Stan zachowania dobry. Zlokalizowana jest po obu stronach drogi z Wąsowa do Chraplewa na długości około 2 km.

3. Wody powierzchniowe i głębinowe

Wąsowo położone jest w zlewni rzeki Mogilnicy w rejonie Warty dorzecza Odry. Mogilnica, która nie stanowi jednego ciekę lecz trzy ciekę łączące się ze sobą w rejonie Wojnowic i Troszczyzna. Rzeka główna to Mogilnica, dwa pozostałe to Mogilnica Wschodnia i Mogilnica Zachodnia.

Wody głębinowe, na całym terenie gminy Kuślin to dwa piętra wodonośne - czwartorzędowe i trzeciorzędowe. Gospodarczo wykorzystywane są przede wszystkim wody z osadów czwartorzędowych. Średnia głębokość ujęć wody wynosi 60 m.

4. Bogactwa naturalne

Na terenie gminy występują złoża węglowodorów (gazu ziemnego, ropy naftowej). Złoża węglowodorów występują w utworach permskich (czerwonego spagowca, cechsztynu).

Na obszarze Wielkopolski odkryto ponad 70 złóż gazu ziemnego i kilka ropy naftowej. Większość tych złóż związana jest z obszarem położonym na zachód od Poznania pomiędzy Stęszewem a Nowym Tomysłem, jest to złożo „Paproć”. Eksploatacja ropy naftowej o zasobach wydobywalnych 63 tys. ton ze współwystępującym gazem ziemnym o zasobach wydobywanych 21 mln m³, zlokalizowana jest w miejscowości Michorzewo (sołectwo Krystianowo) przy granicy gminy z gminą Opalenica. Zlokalizowano również złożo Turkowo, o zasobach rozpoznanych wstępnie na 50 mln m³ gazu ziemnego.

Na terenie gminy jest wydana jedna koncesja na eksploatację kruszyw (żwiru) w miejscowości Śliwno na pow. 19 014,5 m².

5. Gospodarka

Gmina Kuślin jest typową gminą rolniczą charakteryzującą się wysoką produkcją głównie różnego typu zbóż i roślin pastewnych i hodowlą trzody chlewnej. Gleby są uzależnione od budowy geologicznej, wykształciły się głównie na osadach lodowcowych czyli na glinie i piaskach. Przeważają gleby III i IV klasy bonitacyjnej. Przeważają gleby rdzawe, bielcowe, płowe i brunatne.

Użytki rolne w Wąsowie zajmują 1 458,4441 ha. Jest to ok. 67 % całej powierzchni miejscowości.

Podział użytków rolnych wg przeznaczenia:

- Grunty orne – 1 314,1795 ha
- Sady – 25,2102 ha
- Łąki – 102,9723 ha
- Pastwiska – 16,0821 ha

Powierzchnia lasów to 725,8208 ha co zajmuje ok. 33 % powierzchni miejscowości Wąsowo.

Na terenie miejscowości zarejestrowanych jest 16 podmiotów sektora prywatnego prowadzących działalność gospodarczą. Jest to głównie jednoosobowa działalność z dominacją drobnych usług handlowych w postaci sklepów spożywczych i wielobranżowych, a także działalność hotelowo – gastronomiczna i przemysłowo - produkcyjna.

6. Historia miejscowości

Osada powstała w czasie „potopu Szwedzkiego” w wyniku koncentracji wojsk polskich. Osadę nazwano Wojowny Ostrówek. Późniejsza nazwa „Wązewo” pochodzi od nazwy rzeki przepływającej przez wieś. Na początku XIX wieku wraz ze zmianą nazwy rzeki (Wąs) zmieniono nazwę wsi na Wąsowo. Pierwszym znanym właścicielem wsi był Żyd Milder. W połowie XVIII wieku wieś kupili Szczanieccy. Po 1781 r, a przed 1786 r. wybudowali pałac barokowo-klasycystyczny. Przez 7 lat wychowywała się w tym pałacu Emilia Szczaniecka. W 1868 r. dobra Szczanieckich kupił Richard von Hardt, który zbudował nowy pałac neogotycki oraz rozbudował wieś. Rodzina Hardtów na terenie własnych majątków drukowała własną walutę. W okresie międzywojennym Niemcy stanowili 30% mieszkańców. 27 stycznia 1945 r. wieś została wyzwolona. Wąsowo jest obecnie największą wsią gminy. Na terenie dawnego folwarku znajduje się gospodarstwo rolne.

7. Zabytki i turystyka

Ziemia Kuślińska to dla wielu jej mieszkańców i przybyszów przede wszystkim wspaniała przyroda, miły sercu krajobraz, w którym przetrwały ślady przeszłości. Ziemia ta bardzo się zrosła i jest związana z Emilią Szczaniecką – uczestniczką powstań narodowych i społeczniczką XIX wieku. Dzięki życzliwości i gościnności mieszkańców okolice Kuśliny stwarzają możliwość wypoczynku wśród pięknej i nieskażonej przyrody.

Do najciekawszych zabytków należą:

Pałac Szczanieckich

Pałac Szczanieckich w Wąsowie

Budowla barokowo – klasycystyczna została wzniesiona w latach 1780-1786 dla Sylwestra Szczanieckiego, starosty średzkiego i jego żony Anastazji ze Skórzewskich. Pałac murowany, otynkowany, dwukondygnacyjny, dziewięcioosiowy. Dach czterospadowy kryty dachówką na ryzalitach daszki trójspadowe. W fasadzie frontowej jak i ryzalitach pilastry jońskie. Fasada frontowa zwieńczona trójkątnym frontonem z kartuszem. W nim znajdują się herby: Ogończyk (Skórzewskich) i Ossorie (Szczanieckich) oraz inicjały AS S.A. Pałac jest w bardzo dobrym stanie.

Kaplica p.w. Wniebowstąpienia Pańskiego

Kaplica w Wąsowie

Położona jest w pobliżu pałacu. Klasycystyczna rotunda na wzór Panteonu. Zbudowana została około 1790 r. z fundacji Anastazji Sczanieckiej. Wystrój wnętrza drewniany, polichromowany. W neorenesansowym ołtarzu z połowy XIX wieku znajduje się obraz Wniebowstąpienia Pańskiego. W 1977r. kaplica została otynkowana, a w roku 1982 kopułę z latarnia pokryto blachą cynkowa. Stan kaplicy dobry.

Pałac

Pałac w Wąsowie

Budynek znajduje się w pobliżu pałacu barokowo – klasycystycznego. Wzniesiony został w latach 1870-1872 przez Gustawa Erdmanna dla Richardta von Hardta. Jest to budynek o charakterze okazałego zamczyska. Trójkondygnacyjny, asymetryczny. Rozbudowany w

początkach XX wieku w stylu neogotyckim. Gotycki charakter nadają wieże pięciokondygnacyjne, ośmiokątne, które znajdują się w pn. – wch. części pałacu. Staranne wykończenie budynku podkreślają elewacje w cegle likierowej oraz kamienne detale. W czasach świetności posiadał on luksusowe wyposażenie wnętrz. Pałac posiada taras widokowy.

Park wiejski

Park wiejski w Wąsowie

Pierwotnie był założony w XVIII wieku wokół pałacu barokowo – klasycystycznego. W XIX wieku został rozszerzony o tereny leśne z nadaniem charakteru parku krajobrazowego.

Obecnie powierzchnia parku wynosi 49,5 ha. Centralną część stanowi wydłużona dolina z dwiema polanami. W parku przeważa drzewostan liściasty. Gatunkiem dominującym jest buk, z domieszką świerka w zachodniej części. Drzewostan parku jest dobrze zachowany.

Rośnie w nim około 250 drzew, o obwodzie powyżej 2 m. Od strony folwarku obiekt został otoczony murem, a dalej częściowo siatką.

Grupy starodrzewu – drzewa pomnikowe

W obrębie parku rośnie około 100 drzew godnych uznania za pomniki przyrody, które miejscami tworzą zwarte grupy starodrzewu. Na uwagę zasługują buki o obwodzie około 560 cm oraz lipa 450 cm.

Pomniki przyrody

Na terenie parku znajduje się kilka pomników przyrody. Są to : 8 dębów szypułkowych, 1 buk o średnicy 125-130 cm, obwód 392-410 cm, wysokość 24-26 m. Wiek tych drzew określa się na 300 lat.

Dom ogrodnika

Znajduje się przy wjeździe do parku od strony Nowego Tomyśla. Budynek dwukondygnacyjny, na kamiennej podmurówce. Pierwsza kondygnacja murowana, otynkowana, druga częściowo o konstrukcji szkieletowej, częściowo drewniane. Dach kryty

dachówką. Budynek zbudowany w 1 ćw. XX wieku. Stan budynku dobry. W pałacu barokowo – klasycystycznym spędziła swoje dzieciństwo Emilia Sczaniecka.

Folwark

Znajduje się przy drodze z Nowego Tomyśla do Kuślina, w bezpośrednim sąsiedztwie zespołu pałacowo – parkowego.

Kuźnia

Przy wjeździe do folwarku od strony zachodniej znajduje się kuźnia z 3 ćw. XIX wieku. Jest to budynek dwukondygnacyjny, na kamiennej podmurówce. Pierwsza kondygnacja z

czerwonej cegły, druga o konstrukcji szkieletowej. Dach kryty dachówką. Na dachu znajduje się wieża z zegarem, kryta karpiówką. Z prawej strony budynku znajduje się wysunięty podjazd. Stan budynku dobry.

Powozownia ze stajnią koni

Znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie kuźni. Budynek dwukondygnacyjny, z czerwonej cegły, symetryczny, cofnięta część środkowa. Dach kryty łupkiem, szczyty pod okapem wykończone drewnianym, koronkowym ornamentem. Z 3 ćw. XIX wieku.

Gorzelnia

Budynek jednokondygnacyjny, kamienno – ceglany. Budynek pochodzi z końca XIX wieku. Stan dobry. Folwark otoczony murem kamienno – ceglany pochodzącym z tego samego okresu co folwark.

Dom rządcy

Budynek wkomponowany jest w mur otaczający folwark (od strony pd.) Położony naprzeciwko alei lipowej, przy przystanku PKS. Murowany, na kamiennej podmurówce, trzykondygnacyjny, kryty dachem łamanym z naczółkami. Trzecia kondygnacja (poddasze) konstrukcji szkieletowej. Ozdobne obramienia okien, zakończone od góry łukami. Zbudowany z 3 ćw. XIX wieku. Stan budynku dobry.

Domy zabytkowe

Zabytkowe domy przy ul. Lipowej w Wąsowie

Położone przy drodze biegnącej od folwarku do starej Dąbrowy (kierunek pd) domy zbudowane są symetrycznie, po obu stronach ulicy z aleją lipową (ulica Lipowa). Ulica posiada bruk z XIX wieku.

Leśniczówka

Położona przy rozwidleniu drogi Wąsowo w kierunku Kuślina i Głupoń około 2 km od Wąsowa) budynek murowany, część dwukondygnacyjna kryta dachem mansardowym, druga część trzykondygnacyjna posiada poddasze drewniane kryte dachem łamanym. Zbudowany w 4 ćw. XIX wieku. Właścicielem jest Nadleśnictwo Grodzisk Wlkp.

Obóz pracy

Założony pod koniec 1941 r. na pn. od wsi przy drodze do Chmielinka zlikwidowany w maju 1942r. Mieścił się w baraku. Przebywali w nim obywatele polscy pochodzenia żydowskiego. Więźniowie pracowali przy budowie autostrady. Na skutek wycieńczenia zmarło 12 osób, 7 osób hitlerowcy powiesili. Podczas likwidacji obozu więźniów wywieziono do Turkowa.

8. Demografia

Poniższe tabelki przedstawiają sytuację demograficzną miejscowości.

Podział ludności miejscowości Wąsowo ze względu na wiek przed-, po- i produkcyjny

	kobiety	mężczyźni	ogółem	procent
wiek przedprodukcyjny	86	120	206	18 %
wiek produkcyjny	341	401	742	67 %
wiek poprodukcyjny	119	47	166	15 %

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z UG w Kuślinie

Liczba ludności miejscowości Wąsowo wg wieku i płci

Wiek	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
0 - 4	47	25	22
5 - 9	64	39	25
10 - 14	95	56	39
15 - 19	100	51	49
20 - 24	93	41	52
25 - 29	92	44	48
30 - 34	78	43	35
35 - 39	83	47	36
40 - 44	72	43	29
45 - 49	80	44	36
50 - 54	36	36	23
55 - 59	30	30	33
60 - 64	48	22	26
65 - 69	37	17	20
70+	103	30	73

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z UG w Kuślinie

Największy odsetek mieszkańców - 67% stanowią osoby w wieku produkcyjnym, w przedziale od 15 do 59 lat. Jest to o kilka punktów procentowych więcej niż na terenie całej gminy, gdzie osoby w wieku produkcyjnym stanowią 64% mieszkańców gminy. Obserwuje

się dość dużą liczbę osób w wieku 10 - 29 lat, z czego najwięcej w przedziale od 20 – 24 roku życia.

Można więc stwierdzić, że społeczeństwo miejscowości Wąsowo jest stosunkowo młode. Chociaż liczba osób powyżej 70 roku życia przewyższyła, w roku 2006, liczbę malutkich dzieci ponad dwukrotnie, co jest zgodne z tendencją ogólnopolską, to urodzeń w Wąsowie jest więcej niż zgonów. Taka sytuacja demograficzna dobrze rokuje rozwojowi nie tylko miejscowości ale także całej gminy.

Przyrost naturalny ludności miejscowości Wąsowo

	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
Urodzenia żywe	10	7	3
Zgony	9	5	4
Przyrost naturalny	1	2	-1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z UG w Kuślinie

Migracje wewnętrzne w miejscowości Wąsowo

	mężczyźni	kobiety	ogółem
zameldowania	13	9	22
wymeldowania	3	8	11

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z UG w Kuślinie

9. Infrastruktura techniczna

Wodociągi

Stopień zwodociągowania gminy jest bardzo duży – około 99 %. Ilość przyłączy do budynków 1.223 natomiast długość sieci to 91km Ujęcia wody 4-y stacje uzdatniania wody.

Wodociągi grupowe – Chraplewo, Kuślin, Śliwno-Wymysłowo i Wąsowo.

Miejscowość jest zwodociągowana. Na terenie miejscowości sieć wodociągowa wynosi 11 km. Liczba użytkowników to 282 gospodarstw.

Gospodarka ściekowa

Na terenie miejscowości nie ma sieci kanalizacyjnej. Gmina przygotowuje się do budowy. W zabudowie rozproszonej przewidziana jest budowa przydomowych oczyszczalni ścieków, które Gmina dofinansowuje zgodnie z przyjętym programem.

Gospodarka odpadami

Odpady komunalne trafiają na składowisko do Mnich koło Międzychodu zgodnie z umową z Gminą i programem gospodarowania odpadami.

Zbiórką odpadów komunalnych zajmuje się firma TEW – Gospodarowanie Odpadami z Nowej Soli z siedzibą w Nowym Tomyślu oraz firma DOM – BUD w Nowym Tomyślu. Selektywna zbiórkę odpadów opakowaniowych prowadzi firma ZUO CLEAN CITY systemem workowym, koordynowanym przez Gminę.

Gmina zawarła z firmą STRUGA SA umowę na usuwanie i utylizację zwłok zwierzęcych.

Drogi i transport

Przez Wąsowo nie przebiega żadna droga krajowa ani wojewódzka. Przebiegają przez miejscowość drogi powiatowe. Są to drogi relacji:

- 2710P Brody – Wąsowo 2,1 km – w granicach miejscowości
- 2736P Lipka Wielka – Wąsowo 2,95 km – do granicach miejscowości
- 2738P Nowy Tomyśl – Duszniki 5,6 km – w granicach miejscowości

- 2738O Buk – Wąsowo 0,95 km – w granicach miejscowości

Drogi gminne i pozostałe są w 80 % nieutwardzone a w 20% posiadają nawierzchnię bitumiczną lub brukowaną.

Drogi gminne są to drogi relacji:

- 390518P Wąsowo – Dąbrowa – Porążyn 4,3 km - w granicach miejscowości
- 390514P Wąsowo – Dąbrowa Nowa 2,8 km -w granicach miejscowości
- 376511P Wąsowo – Wytomyśl 2,678 km – do granicy miejscowości
- 383537P Wąsowo – Pakosław 3,521 km – do granicy miejscowości

Drogi osiedlowe, rolne i inne – 22,131 km

Telekomunikacja

Wykorzystanie środków łączności w postaci sieci telefonicznych napowietrznych i kablowych, telefonia radiowa oraz telefonia komórkowa. Obsługa abonentów za pośrednictwem indywidualnych połączeń na warunkach określonych przez operatorów sieci.

Lokalizacja masztu telefonii komórkowej sieci Era. Na terenie gminy zlokalizowanych jest pięć masztów telefonii komórkowej.

Gazownictwo:

Wąsowo nie jest podłączone do sieci gazyfikacyjnej.

10. Oświata i sport

Przedszkole:

Rok szkolny	liczba oddziałów	liczba uczniów	dziewczynki	chłopcy	Liczba nauczycieli
2006/2007	2	43	22	21	3

Szkoła podstawowa:

Rok szkolny	liczba oddziałów	liczba uczniów	dziewczynki	chłopcy	Liczba nauczycieli
2006/2007	9	169	73	96	17

Gimnazjum:

Rok szkolny	liczba oddziałów	liczba uczniów	dziewczynki	chłopcy	liczba nauczycieli
2006/2007	6	135	62	73	

Kluby i stowarzyszenia sportowe:

W Wąsowie działa Klub sportowy LZS Wąsowo. We wsi istnieją obiekty sportowe tj. boisko piłkarskie, boisko do siatkówki oraz sala sportowa przy szkole.

11. Opieka społeczna i zdrowotna

Ochrona zdrowia zapewniona jest przez Zespół Lekarza Rodzinnego w Przychodni Lekarza Rodzinnego „LIMAMED” w miejscowości Kuślin. W Ośrodku Zdrowia w Kuślinie dodatkowo funkcjonują samodzielne gabinety: stomatologiczny i fizjoterapii. W wybrane dni tygodnia przyjmują lekarze specjaliści, m.in. ginekolog. Opieka szpitalna zapewniona jest przez Szpital Powiatowy w Nowym Tomyślu.

III. Ocena zasobów miejscowości

Rodzaj zasobu	Brak	Jest o znaczeniu małym	Jest o znaczeniu średnim	Jest o znaczeniu dużym
Środowisko przyrodnicze				
walory krajobrazu			x	
walory klimatu (mikroklimat, wiatr, nasłonecznienie)			x	
walory szaty roślinnej (np. runo leśne)				x
cenne przyrodniczo obszary lub obiekty				x
świat zwierzęcy (ostoje, siedliska)			x	
osobliwości przyrodnicze			x	
wody powierzchniowe (jeziora, rzeki, stawy)	x			
podłoże, warunki hydrogeologiczne	x			
gleby, kopaliny	x			
Środowisko kulturowe				
walory architektury wiejskiej i osobliwości kulturowe			x	
walory zagospodarowania przestrzennego			x	
Zabytki				x
zespoły artystyczne		x		
Dziedzictwo religijne i historyczne				
miejsca, osoby i przedmioty kultu	x			

święta, odpusty, pielgrzymki		x		
tradycje, obrzędy, gwara		x		
legendy, podania i fakty historyczne	x			
ważne postacie historyczne		x		
specyficzne nazwy		x		
Obiekty i tereny				
działki pod zabudowę mieszkaniową				x
działki pod domy letniskowe		x		
działki pod zakłady usługowe i przemysł	x			
pustostany mieszkaniowe, magazynowe i po przemysłowe	x			
tradycyjne obiekty gospodarskie wsi (kuźnie, młyny)	x			
placze i miejsca publicznych spotkań			x	
miejsca sportu i rekreacji			x	
Gospodarka, rolnictwo				
specyficzne produkty (hodowle, uprawy polowe)		x		
znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe	x			
możliwe do wykorzystania odpady poprodukcyjne	x			
Sąsiedzi i przyjezdni				
korzystne, atrakcyjne sąsiedztwo (duże miasto, arteria komunikacyjna, atrakcja turystyczna)				x
ruch tranzytowy		x		
przyjezdni stali i sezonowi		x		
Instytucje				
placówki opieki społecznej	x			
Szkoły				x
Dom kultury	x			

Ludzie, organizacje społeczne				
OSP			x	
Koło Gospodyń Wiejskich			x	
Stowarzyszenia	x			
Kółko rolnicze			x	
Żbik			x	

IV. Diagnoza aktualnej sytuacji

Wyszczególnienie	Opis
Co wyróżnia wieś?	Malownicze położenie, małe zanieczyszczenia środowiska, zabytki
Jakie pełni funkcje?	Wieś pełni funkcje promocji gminy poprzez odrestaurowanie obiektu pałacowo-parkowego w Wąsowie i przystosowanie go do pełnienia funkcji hotelowo-gastronomicznej, wypoczynkowej, odnowy biologicznej
Kim są mieszkańcy?	W większości jest to społeczność rolnicza
Jak są zorganizowani?	Dział Kółko Rolnicze, Koło Gospodyń Wiejskich, LZS, Samorząd Wiejski (Rada sołecka)
Co daje utrzymanie?	Rolnictwo, produkcja rolno-spożywcza, rzemiosło
Jakie jest rolnictwo i gospodarka?	Brak stabilizacji cen na rynku, dobrej jakości produkty rolne, wysokie plony z 1 ha
Jakie obyczaje i tradycje są kultywowane?	Dożynki, festyny wiejskie, odpusty
Jaki jest stan zabytków?	Stan zabytków jest dobry, mogą one stanowić istotne elementy w promocji gminy
Jaki jest stan otoczenia i środowiska?	Stan środowiska przyrodniczego jest atutem, wartość rolnicza oraz leśna, klimat i krajobraz to walory przyrodnicze
Co proponujemy dzieciom i młodzieży?	Zajęcia pozalekcyjne, kółka zainteresowań np.: kółko sportowe, matematyczne, komputerowe, dyskoteki
Jakie są powiązania komunikacyjne?	Dobre połączenia z Nowym Tomyślem, niewystarczające połączenia z Poznaniem, własne pojazdy

V. Analiza SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
1. Usytuowanie 10 km od Nowego Tomyśla 2. Czyste powietrze 3. Duża lesistość 4. Ciekawe położenie geograficzne 5. Brak przemysłu 6. Dobrej jakości produkty rolne 7. Oddziaływanie medialne i turystyczne Zespołu Pałacowego „Wąsowo” rozwijających nowy sektor gospodarczy	1. Brak jezior 2. Brak centrum kulturalnego wsi 3. Średni stan dróg gminnych i powiatowych 4. Brak miejsc pracy na terenie miejscowości 5. Brak opieki zdrowotnej 6. Słaba sieć handlowa 7. Brak sieci kanalizacyjnej i gazyfikacyjnej

SZANSE	ZAGROŻENIA
1. Rozwój agroturystyki 2. Stworzenie nowych miejsc pracy w firmach usługowo – przetwórczych 3. Budowa zjazdu z pobliskiej autostrady 4. Rozwój działalności pozarolniczej 5. Upowszechnienie doradztwa rolniczego 6. Dostęp do środków pomocowych 7. Poprawa struktury obszarowej gospodarstw	1. Ucieczka ludzi młodych do większych aglomeracji 2. Wprowadzenie firm przemysłowych, które zanieczyszczają środowisko 3. Brak inwestorów 4. Średni stan dróg

VI. Zidentyfikowane problemy

Do najważniejszych problemów Wąsowa należy zaliczyć:

- 1. *BRAK CENTRUM KULTURALNEGO WSI***
- 2. *BRAK OŚRODKA SPORTU***
- 3. *ŚREDNI STAN TECHNICZNY DRÓG***
- 4. *BRAK SIECI GAZYFIKACYJNEJ I KANALIZACYJNEJ***

Aby Wąsowo mogło stanąć do rywalizacji gospodarczej z cywilizacją krajów Unii Europejskiej musi dążyć do zrównoważonego rozwoju. Niezbędnym, w tej sytuacji, jest zapewnienie wielofunkcyjności rolnictwa, zwiększenie funkcji gospodarczych i społecznych, ochrony środowiska, poprawa warunków życia ludności. Żeby osiągnąć w Wąsowie poziom zrównoważenia we wszystkich tych dziedzinach, koniecznym jest skoncentrowanie się na rozwiązaniu zidentyfikowanych wcześniej problemów.

VII. Wizja rozwoju

Wyszczególnienie	Opis
Co ma wyróżniać wieś?	Wykształcone społeczeństwo, dbałość o estetykę, środowisko naturalne, dbałość i pielęgnowanie dorobku kulturowego również przez ludność napływową
Jakie ma pełnić funkcje?	Mieszkalne, agroturystyczne o wysokim standardzie, z pełną infrastrukturą drogową, techniczną i społeczną, dostęp do podstawowych usług lokalnych, rozwój gospodarki
Kim mają być mieszkańcy?	Odpowiednio wykształconą, zintegrowaną społecznością
W jaki sposób mają być zorganizowani mieszkańcy i wieś?	ważna jest ciągła integracja mieszkańców napływowych z mieszkańcami rodzowymi. Ważne jest też podtrzymywanie tradycji lokalnych
Co ma być źródłem utrzymania?	Nowoczesne zakłady produkcyjne, usługi, handel, nowoczesne rolnictwo ekologiczne
Jakie ma być rolnictwo i gospodarka?	Rolnictwo ekologiczne, dobrym kierunkiem rozwoju będzie rozwój nowoczesnych zakładów produkcyjnych
Jakie obyczaje i tradycje powinny być kultywowane?	dożynki, odpusty
Jaki powinien być stan otoczenia i środowiska?	Pełne skanalizowanie wsi, wyremontowane drogi wraz z infrastrukturą towarzyszącą, wyremontowana świetlica wiejska skupiające życie kulturalne wsi, zadbane środowisko przyrodnicze
Co proponujemy dzieciom i młodzieży?	Budowa boisk sportowych, Placów zabaw, organizacja większej ilości zajęć pozalekcyjnych oraz imprez kulturalnych
Jakie mają być powiązania komunikacyjne?	Częstsze połączenia bezpośrednie z Poznaniem

VIII. Inwestycje w miejscowości Wąsowo

1. Inwestycje wykonane w latach 2003-2007

Nazwa zadania	Okres realizacji	Wartość projektu ogółem	Środki własne	Środki zewnętrzne
Modernizacja drogi w miejscowości Wąsowo	2003	66 819	66 819	-
Modernizacja drogi w Wąsowie	2004	66 578,00 zł	66 578,00 zł	-
Zakup gruntu pod drogę w Wąsowie	2004	8 400,00 zł	8 400,00 zł	-
Wodociąg zasilający posesje w Wąsowie	2006	31 174,00 zł	31 174,00 zł środki z gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	-
Przebudowa drogi dojazdowej	2006	260 914,00 zł	260 914,00 zł	-
Modernizacja oświetlenia ulicznego w miejscowości Wąsowo	2004 - 2007	120 000 zł	120 000 zł	-
Położenie dywanika asfaltowego na drodze powiatowej	2004	65 000 zł	-	65 000 zł

2. Plan inwestycji na lata 2008 – 2013

Nazwa zadania	Planowany rok realizacji	Wartość projektu ogółem	Środki własne	Środki zewnętrzne
Budowa drogi Wąsowo, ul. Szkolna 400mb	2008	195 000 zł	42 000 zł	153 000 zł
Budowa chodnika ul. Wytomska 400mb (prawa strona od Kółka Rolniczego, droga gminna)	2008	30 000 zł	30 000 zł	-
Budowa drogi Wąsowo-Dąbrowa 3000mb	2012	600 000 zł	600 000 zł	-
Remont Świetlicy	2010	60 000 zł	15 000 zł	45 000 zł
Utwardzenie drogi Wąsowo, ul. Św. Wawrzyńca 700mb	2010	50 000 zł	50 000 zł	-
Budowa oczyszczalni ścieków przy szkole w Wąsowie	2009	120 000 zł	30 000 zł	90 000 zł
Modernizacja boiska przyszkolnego w Wąsowie	2009	65 000 zł	20 000 zł	45 000 zł
Modernizacja oświetlenia ulicznego w Wąsowie	2008 - 2013	5 000 zł	5 000 zł	-

IX. Zarządzanie

1. Wdrażanie

Stworzenie systemu zarządzania realizacją Planu ma decydujący wpływ na utrzymanie wysokiej dynamiki w całym procesie wdrażania. Stopniowe wygasanie entuzjazmu towarzyszącego procesowi tworzenia Planu wśród samorządu i mieszkańców bez odpowiedniego systemu mogłoby „doprowadzić Plan na półkę” z innymi, nieprzydatnymi dokumentami w dość krótkim czasie. System, o którym mowa to przede wszystkim:

- doskonalenie istniejących i tworzenie nowych instrumentów realizacji,
- monitorowanie realizacji celów i projektów,
- zmiany i aktualizacja Planu.

Instrumenty realizacji

Najważniejszym narzędziem realizacji Planu jest budżet gminy. Stopniowe tworzenie budżetu zadaniowego powinno usprawnić zarządzanie środkami publicznymi oraz stworzyć czytelny obraz operacji finansowych przeprowadzanych przez Radę Gminy. Dynamika wdrażania Planu ma swoje odzwierciedlenie w kolejnych budżetach. Zadania wynikające z Planu realizowane ze środków budżetowych można stosunkowo łatwo zidentyfikować.

Kolejnym instrumentem jest tworzenie dobrego klimatu dla rozwoju przedsiębiorczości, wyzwalanie lokalnych inicjatyw gospodarczych. Usatysfakcjonuje to mieszkańców pod względem rynkowym jak i ekonomicznym oraz przysporzy budżetowi kolejnych podatników.

Ważne jest także stosowanie tak zwanego „montażu finansowego” przy dużych inwestycjach, to znaczy kumulacji środków pochodzących z różnych źródeł na realizację kolejnych zadań wynikających z planu. Stopniowe przechodzenie od konstruowania budżetu według dotychczasowych reguł do tworzenia budżetu zadaniowego.

W końcu istotne jest stworzenie odpowiedniego systemu marketingu miejscowości i gminy jako całości, (osiągnięcia samorządu, lokalnych przedsiębiorców, organizacji społecznych, mieszkańców i zasobów). Ułatwi to prowadzenie promocji wewnętrznej - skierowanej do mieszkańców gminy oraz promocji zewnętrznej.

2. Monitorowanie

Monitoring wspomaga proces zarządzania i dostarcza informacji o postępie realizacji i efektywności wdrażania zadań wynikających z Planu - począwszy od pojedynczego projektu, poprzez cel i priorytet, a skończywszy na osiąganych efektach. W zależności od charakteru dostarczanych danych, monitoring dzielimy na rzeczowy i finansowy.

Monitoring rzeczowy

Monitoring rzeczowy dostarcza danych obrazujących postęp we wdrażaniu Planu oraz umożliwiających ocenę jego wykonania w odniesieniu do celów w Planie. Dane skwantyfikowane, obrazujące postęp we wdrażaniu oraz rezultaty tych działań zostały podzielone na trzy kategorie:

Wskaźniki produktu

Odnoszą się one do rzeczowych efektów działalności. Liczone są w jednostkach materialnych, np. długość nowo budowanych dróg; liczba budynków poddanych renowacji; ilość firm, które otrzymały pomoc, itp.

Wskaźniki rezultatu

Odpowiadają one bezpośrednim i natychmiastowym efektom wynikającym z wdrożenia Planu. Takie mierniki mogą przybierać formę wskaźników materialnych (skrócenie czasu podróży, liczba mieszkańców objętych selektywną zbiórką odpadów, liczba wypadków drogowych, itp.) lub finansowych (zwiększenie sprzedaży eksportowej firm objętych danym działaniem, zmniejszenie nakładów na bieżące remonty obiektów zabytkowych itp.).

Wskaźniki oddziaływania

Obrazują one konsekwencje Planu wykraczające poza natychmiastowe efekty dla bezpośrednich beneficjentów. Oddziaływanie może odnosić się do efektów związanych bezpośrednio z podjętym działaniem, chociaż pojawiających się po pewnym czasie (oddziaływanie bezpośrednie), jak i do efektów długookresowych, oddziałujących na szerszą populację i pośrednio tylko wynikających ze zrealizowanego działania (oddziaływanie pośrednie). Przykładowe wskaźniki oddziaływania to liczba innowacji wprowadzonych przez

wsparte firmy czy instytucje w czasie 18 miesięcy po zakończeniu projektu (oddziaływanie bezpośrednie), czy wskaźnik zatrudnienia 24 miesiące od zakończenia realizacji projektu (oddziaływanie pośrednie).

Monitoring finansowy

Monitoring finansowy dostarcza danych dotyczących finansowych aspektów realizacji Planu, będących podstawą do oceny sprawności wydatkowania przeznaczonych na niego środków. Wójt Gminy prowadzi ciągły monitoring finansowy podjętych zadań, sporządza raporty, które prezentuje Radzie Gminy podczas kolejnych planowych Sesji Rady (wydatki poniesione w okresie objętym raportem, wydatki poniesione od początku realizacji zadania, stopień realizacji zadania w %).

Sposoby oceny planu odnowy

Ocena planu prowadzona będzie na podstawie składanych raportów z prowadzonego, monitoringu rzeczowego i finansowego, opisu rozbieżności, jeśli takie powstaną pomiędzy planem a wdrożeniem zadania oraz analizą przyczyn i skutków rozbieżności. Dodatkowo raporty zawierać będą informacje nt. postępu realizacji planu finansowego w okresie sprawozdawczym oraz prognozę w tym zakresie na rok następny. Miernikami w prowadzonej ocenie będą wskaźniki np. nakład finansowy na 1 km drogi. Ocena dokonana będzie w sprawozdaniu rocznym, które Wójt Gminy składa Radzie Gminy podczas sesji, na której udzielane jest absolutorium za działania w roku poprzednim. Ocena szczegółowa zadań Wynikających z Planu nastąpi po zakończeniu i rozliczeniu inwestycji.

O Planie Odnowy Miejscowości Wąsowo, jak również o rozpoczynanych zadaniach, ich przebiegu i zakończeniu wszyscy mieszkańcy będą szczegółowo informowani. Informacje będą upowszechniane za pośrednictwem prasy regionalnej i lokalnej oraz zwyczajowo na tablicy ogłoszeń i stronie internetowej Urzędu Gminy oraz bezpośrednio przez władze gminy na różnego typu zebraniach.